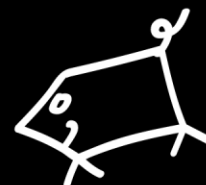

Místní akční plán Frýdek-Místek

STRATEGICKÝ RÁMEC PRIORIT do roku 2028

v. 2024/09

projekt: Místní akční plán Frýdek-Místek IV
reg. číslo: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008154
realizátor: MAS Pobeškydí, z. s.

OBSAH

1	Úvod.....	2
2	Cíl a metodika.....	4
3	Strategie	9
4	Vize	10
5	Priority a cíle.....	11
6	Seznam indikátorů.....	19
7	Seznam investičních priorit.....	20

1 ÚVOD

Místní akční plán (dále jen „MAP“) je nástrojem horizontální i vertikální koordinace aktivit v oblasti vzdělávání, výchovy a v souvisejících oblastech. Prostřednictvím MAPů by měli aktéři v regionech dosáhnout dohody na prioritách, jednotně komunikovat s hierarchicky výše postavenými orgány veřejné správy a přenášet systémové změny do praxe. Prostřednictvím MAPů by měla být zlepšena komunikace mezi jednotlivými aktéry a plánovací kultura na všech hierarchických úrovních. MAPy se zaměřují primárně na děti a žáky do patnácti let věku a na řešení místně specifických problémů a potřeb v oblasti včasné péče, předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání. Jsou nástrojem regionální politiky vzdělávání v jednotlivých regionech a jejich existence je klíčovou podmínkou financování některých záměrů z operačního programu Jan Amos Komenský a z Integrovaného regionálního operačního programu.

MAP je ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek realizován MAS Pobeskydí, z. s., v rámci projektu Místní akční plán Frýdek-Místek IV (dále jen „projekt“) financovaného z operačního programu Jan Amos Komenský.¹ Partneři realizátora projektu jsou MAS Slezská brána, z. s., a Statutární město Frýdek-Místek. Věcně, organizačně i územní působností projekt navazuje na předchozí projekty Místní akční plán Frýdek-Místek, Místní akční plán Frýdek-Místek II a Místní akční plán Frýdek-Místek III.² Prostřednictvím těchto (předchozích) projektů v území vznikly struktury spolupráce a koncepční dokumenty, jichž bylo škoda nevyužít a z nichž tento (navazující) projekt vychází.

Projekt se zaměřuje na další rozvoj partnerství a spolupráce školských zařízení, zřizovatelů a dalších aktérů ve vzdělávání a výchově ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek. Navazuje tím na předchozí projekty, a to jak věcně, tak územně a organizačně, především implementací v nich vzniklých plánů, dále též společným plánováním a evaluací pokroku, jehož bylo tímto a předchozími projekty dosaženo.³

Projekt zahrnuje následující klíčové aktivity:

- řízení projektu,
- vnitřní hodnocení projektu,
- rozvoj a aktualizace MAPu,
- implementace akčních plánů.

Dokumentace místního akčního plánování je výsledkem třetí klíčové aktivity: Rozvoj a aktualizace MAPu. Logika jejího vzniku respektuje konvenční logiku strategického plánování. Tento strategický rámec priorit stanovuje základní parametry projektu. Vychází ze zpracované analýzy⁴ a je alfou a omegou jeho dalšího fungování. Z jeho parametrů vychází následně roční akční plány zpracováváné s jednoletou frekvencí.

Území, ve kterém se MAP realizuje, je značně velké a pestré a v oblastech vzdělávání, výchovy a v souvisejících oblastech zde působí mnoho aktérů. Svá sídla zde mají desítky škol, z nichž každá je svým způsobem jiný svět s jinými zkušenostmi, problémy a konkurenčními výhodami. Do oblasti působnosti MAPu dále zasahují aktivity stovek organizací a činných jednotlivců. Průběh místního akčního plánování a jeho výsledky jsou těmito skutečnostmi ovlivněny. Strategický rámec, jeho vize, priority a cíle jsou široce dimenzovány, aby pokryly aktuální potřeby všech aktérů v oblasti vzdělávání, působících ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek. Je třeba mít na paměti, že startovací čára a potřeby každého aktéra jsou různé a soustavně se vyvíjí. Regionální systém vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí je zkrátka složitý systém, který je nesnadné koordinovat, tím spíše, když regionu chybí autorita, která by se tohoto úkolu mohla a chtěla chopit. Tato pestrost je však cenným bohatstvím regionu a dává naději místním aktérům, že se mohou učit jeden od druhého ve věcech, které považují za důležité, a společně tak pozvednout kvalitu vzdělávání a výchovy k prospěchu nejen výše uvedeným, ale také regionu jako celku a každému poslednímu jeho obyvateli.

¹ Registrační číslo CZ.02.02.XX/00/23_017/0008154.

² Registrační čísla CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000365, CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008616 a CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0019969.

³ MAS Pobeskydí 2023e.

⁴ MAS Pobeskydí 2023a.

Řídicí výbor projektu schválil tento strategický rámec priorit procedurou písemného projednávání 14. října 2024 s účinností od tohoto data. Tímto strategickým rámcem se nahrazuje jeho předchozí verze.⁵

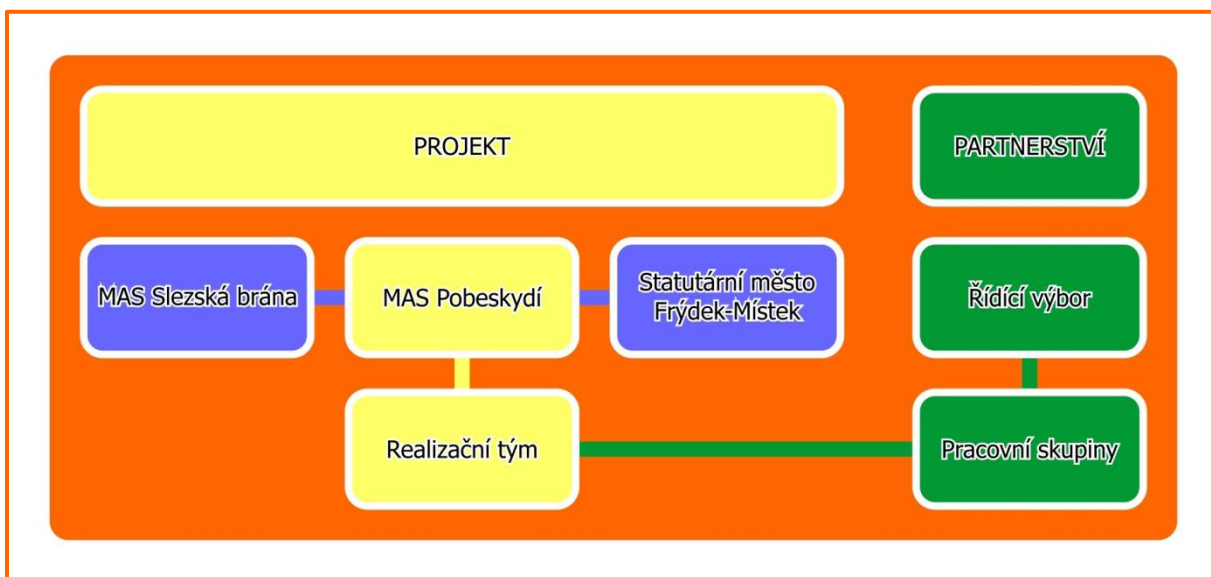
⁵ MAS Pobeskydí 2023d.

2 CÍL A METODIKA

Cílem tohoto strategického rámce priorit je stanovit základní realizační rámce projektu do roku 2028, zejména vizi, priority a cíle, a poskytnout všem aktérům ve vzdělávání a výchově vodítko pro přípravu a realizaci aktivit naplňujících cíle projektu. Metodika a struktura strategického rámce priorit vychází z pravidel, kterými jsou vázáni žadatelé o podporu a realizátoři projektů MAP (dále jen „pravidla“)⁶ a z reálných potřeb projektu a místních aktérů. Použité sekundární zdroje jsou v textu citovány a shrnuty v závěrečném seznamu (příloha č. 1).

Strategický rámec je spolu s analýzou⁷ a průběžně zpracovávanými ročními akčními plány⁸ součástí soudržného rámce dokumentace místního akčního plánování ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek. Z analýzy vychází a roční akční plány rozpracovávají jím navržená opatření do podoby konkrétních aktivit pro daný rok. Všechny tyto dokumenty byly, jsou a budou zpracovávány kombinací expertních a komunitních metod, přičemž zásadní význam v analytické i návrhové fázi plánování mělo, má a bude mít zapojení odborné veřejnosti prostřednictvím pracovních skupin (dále jen „PS“), dotazníkových šetření,⁹ minikonferencí¹⁰ a konzultací s experty na problematiku vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí. Výhodou je, že místní akční plánování probíhá v partnerství největšího města regionu a dvou silných a zkušených místních akčních skupin. Realizační tým navíc sestává z osob, které se problematikou rozvoje regionu dlouhodobě zabývají a disponují dostatečnými zkušenostmi s plánováním.

Obrázek č. 1: Organizační schéma místního akčního plánování

Projekt je realizován na principu partnerství. Realizátorem projektu je MAS Pobeskydí, z. s., jejími partnery jsou MAS Slezská brána, z. s., a Statutární město Frýdek-Místek. Veškeré orgány zřízené pro účely projektu v maximální možné míře zastupují různorodé zájmy aktérů působících v oblasti vzdělávání, výchovy a v souvisejících oblastech ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek. Pro potřeby místního akčního plánování byly vytvořeny následující organizační struktury (jejich vzájemné vazby viz obrázek č. 1):

- řídící výbor: nejvyšší orgán místního akčního plánování, reprezentující partnerství organizací působících v oblasti vzdělávání, výchovy a v souvisejících oblastech,

⁶ MŠMT 2023a, b, c.

⁷ MAS Pobeskydí 2023a.

⁸ MAS Pobeskydí 2017a, b, 2018a, b, 2019, 2020a, b, 2021a, b, 2022, 2023b, c.

⁹ MAS Pobeskydí 2020d, 2021c.

¹⁰ MAS Pobeskydí 2020c.

- PS: odborné platformy pro diskusi, výměnu zkušeností a plánování aktivit,
- realizační tým: administrativně-výkonný orgán.¹¹

Obrázek č. 2: Jednání řídicího výboru

Největší váhu v metodice plánování mělo, má a bude mít jednání PS. Na projektu aktuálně působí šest PS, které byly tematicky vymezeny na základě potenciálních oblastí jejich zájmu (viz též obrázek č. 3):

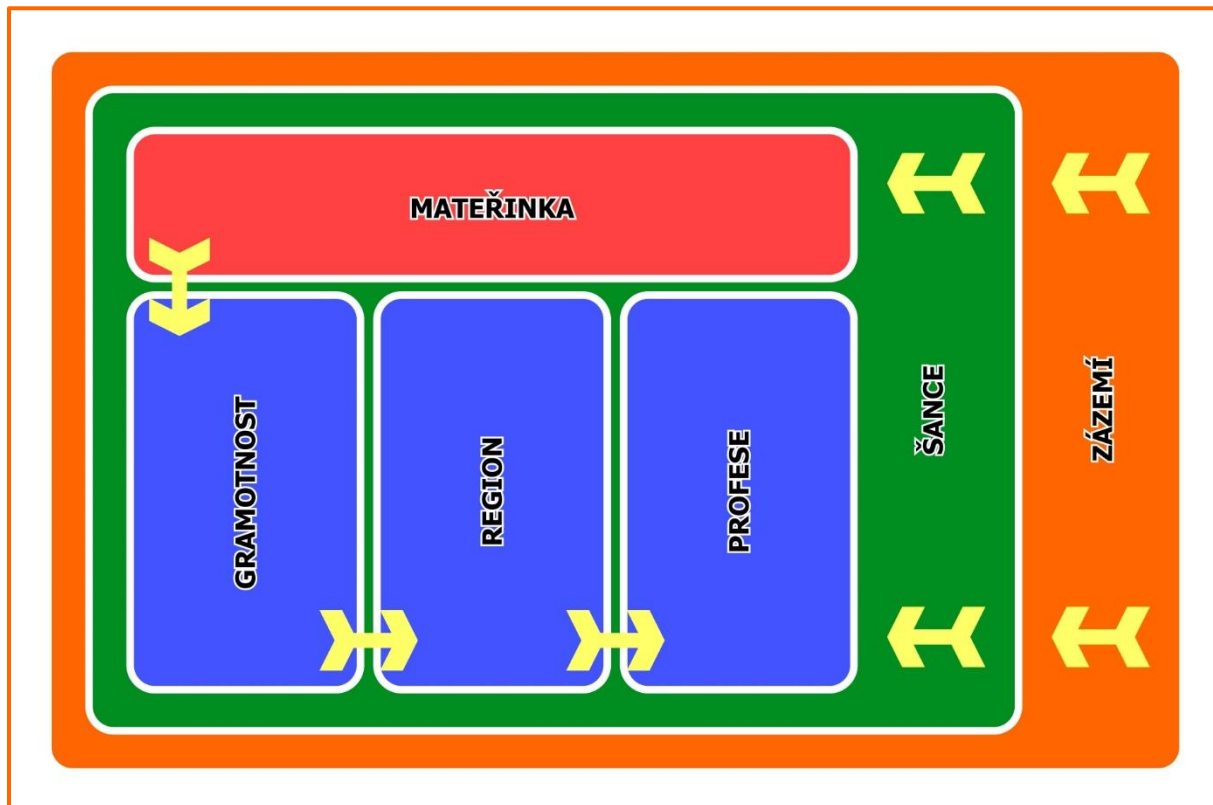
- PS Mateřinka,
- PS Gramotnost (PS pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí ve smyslu pravidel),
- PS Region,
- PS Profese,
- PS Šance (PS pro rovné příležitosti a k řešení přechodů ve vzdělávání ve smyslu pravidel),
- PS Zázemí (PS pro financování ve smyslu pravidel).

PS sestávají ze zástupců škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech, kteří se na základě předchozího či dodatečného oslovení nebo vlastního zájmu připojili k účasti na místním akčním plánování. Potřeba aktualizace tohoto strategického rámce priorit byla diskutována průběžně, především však v průběhu jara a léta 2024 (obrázek č. 4). Z každého jednání byl pořízen podrobný zápis.

Strategický rámec priorit je hierarchicky strukturovaný. Na vrcholu hierarchie stojí vize, která představuje nadčasové zhmotnění představ zapojených aktérů o budoucí podobě regionálního vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí. Tuto vizi naplňují stanovené priority a cíle. K formulaci každého cíle jsou pro lepší představu připojeny indikativní příklady opatření, jejichž prostřednictvím je lze naplnit. Principiálně jsou však vítána jakákoli další, zde nezmíněná opatření, která přispívají k dosažení stanovených cílů.

¹¹ Více viz MAS Pobeskydí 2024a.

Obrázek č. 3: Vymezení a vzájemné vazby oblastí působnosti pracovních skupin

Konkrétní aktivity následně popisují průběžně zpracovávané roční akční plány. Může se přitom jednat o aktivity dvojího druhu:

- individuální aktivity škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech,
- aktivity spolupráce.

Tato aktualizace reaguje především na potřebu aktualizovat seznam investičních priorit, který je jednou z kapitol (č. 7) tohoto strategického rámce. Důkladná aktualizace celého dokumentu (chronologicky i metodicky v souladu s pravidly) je plánována především na druhé pololetí roku 2024. Jeho předchozí verze¹² byla schválena v předchozím projektu v závěru roku 2023, z PS a řídicího výboru nevyšel po výzvě žádný podnět k aktualizaci dokumentu ani žádné jeho části, naopak, PS se shodly, že dokument jako celek je obsahově nadále aktuální a vyhovuje potřebám tohoto (navazujícího) projektu. Proto byly v dokumentu aktualizovány pouze pasáže reagující na (nová) pravidla (navazujícího projektu) a pasáže reagující na změny v organizační struktuře projektu.

Strategický rámec respektuje existující strategie s dopady na vzdělávání, výchovu a související oblasti. Popis priorit v tomto strategickém rámci je doplněn o vazby na klíčová, průřezová a volitelná témata ve smyslu pravidel. Má se však za to, že vzdělávání, výchova a související oblasti jsou navzájem provázány natolik úzce, že tyto vazby nelze chápat odděleně od jiných, zde nezmíněných. Přílišný redukcionismus a vysekávání jednotlivých prvků celku z kontextu komplexně uspořádaného systému jsou ke škodě věci. Pro monitoring a evaluaci byl navržen soubor jednotných indikátorů, jehož uplatnění umožňuje hodnotit nejen každý cíl a prioritu, ale také navazující plány a MAP jako celek.

¹² MAS Pobeskydí 2023d.

Specifickou součástí strategického rámce priorit je seznam investičních priorit škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech. Z praktických důvodů (zejména kvůli časté aktualizaci) je tento seznam zpracováván jako samostatný dokument.

Obrázek č. 4: Jednání pracovních skupin

Strategický rámec priorit, zejména jeho kapitola č. 5, se považuje za dohodu o prioritách ve smyslu pravidel.

Současně se tento dokument a navržená opatření ve prospěch rovných příležitostí (nejen v prioritě č. 5) považují za návrhovou část regionální strategie rovných příležitostí ve smyslu metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání.¹³

¹³ MŠMT 2018.

V textu jsou používány následující zkratky:

- MAP místní akční plán
- PS pracovní skupina

3 STRATEGIE

Tato kapitola má univerzální charakter. Aktualizací tohoto dokumentu nebyla dotčena.

Strategický rámec jako takový má jasně hierarchickou strukturu. Na vrcholu pomyslné pyramidy stojí vize, které má být dosaženo. Samotná vize by však bez priorit, cílů, opatření a aktivit, které by ji naplňovaly, byla stěží naplnitelnou ideou. Zatímco definovaná vize představuje širokou představu o tom, čeho má být dosaženo, priority, cíle, opatření a aktivity představují kroky nutné k tomu, aby se tak stalo. V tomto smyslu strategický rámec postupuje od všeobecné vize, přes konkrétněji definované priority a cíle až po poměrně jasně definovaná opatření. Konkrétní aktivity jsou následně rozpracovávány v navazujících fázích plánování, zejména v ročních akčních plánech. Obdobně lze tuto logiku vnímat i z pohledu času. Zatímco vize představuje časově nejstálejší součást strategického rámce, aktivity mají (relativně) krátkodobé (a v čase omezené) trvání.

Strategický rámec byl navíc záměrně navržen tak, aby byl robustní a neopomíjel ani exotické aktivity, které by mohlo být vhodné v území realizovat. Tyto charakteristiky strategického rámce umožňují realizačnímu týmu MAPu a zapojeným partnerům pružně reagovat na změny v území, a to jak v dlouhodobém, tak i v krátkodobém horizontu. Aby tato flexibilita nebyla zbytečně omezována, stanovuje řídicí výbor prioritní cíle pro každý roční akční plán zvlášť, podle aktuálních potřeb území.

4 VIZE

Vzhledem k nadčasové podstatě vize, která by měla být měněna pouze s ohledem na zásadní změny ve vnitřním a vnějším prostředí, a to po řádné diskusi, byly v rámci aktualizace provedeny pouze drobné formulační úpravy. K případné zásadní revizi vize dojde až v následující, regulérní aktualizaci podle pravidel.

Vize představuje zhmotnění představ zapojených aktérů o budoucí podobě regionálního vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí. Její jádro svou platností přesahuje období působnosti tohoto strategického rámce a je svým způsobem nadčasové.

Regionální systém vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí bude poskytovat všem dětem a žákům bez rozdílu pevný základ pro osobní i pracovní život. Toho bude dosaženo kvalitními, efektivními a atraktivními vzdělávacími programy a aktivitami vedoucími k tomu, aby každé dítě nebo žák mohli od svého raného věku plně využít svého přirozeného potenciálu.

Školy, další školská zařízení a další aktéři činní ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech, jejich stávající či potenciální partneři ze soukromého, neziskového i veřejného sektoru a rodiny budou spolupracovat na různých úrovních všude, kde to bude zapotřebí, aby v regionu došlo k posílení vědomí vzájemné sounáležitosti a společné odpovědnosti za budoucnost dětí a žáků. Školy budou sdílet své znalosti, zkušenosti, příklady dobré praxe a další kapacity, bude-li to nutné. Specialisté různého druhu budou spolupracovat s jednotlivými pracovišti. Bude-li to potřeba a budou k tomu podmínky, budou v regionu vybudována sdílená centra vybavená moderní technikou a pomůckami pro to či ono, což napomůže vzdělávání a výchově dětí a žáků.

Dětem a žákům budou přístupná muzea, odborná pracoviště a zájmová centra, což napomůže jejich vzdělávání, výchově a rozumné volbě budoucího povolání. Pro podporu spolupráce by bylo žádoucí, aby zde existovala autorita, která by školám, dalším školským zařízením a jiným aktérům činným ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech poskytovala odpovídající odbornou podporu, aby vzdělávání a výchova nebyly ponechány náhodě a libovůli osudu.

Ve školách a dalších vzdělávacích zařízeních bude rozvíjeno potřebné zázemí tak, aby odpovídalo aktuálním trendům ve vzdělávání a výchově. Opomíjeny by neměly být ani alternativy, pokud mají své racionální opodstatnění a výsledky. Místní a regionální témata a ukotvení dětí a žáků v životě společnosti musí být jedním z pilířů vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí.

Systém výuky bude připravovat děti a žáky na život postavený na hodnotách tak, aby děti a žáci věděli, kým jsou, kým mají být, odkud jsou a k čemu je to všechno dobré. Aby dokázali obstát v globálně propojeném a dynamicky nestálém světě. Navržená opatření nepovedou pouze ke zkvalitnění vzdělávání a výchovy, ale též ke zvýšení efektivity prostředků na ně vynakládaných tak, aby region a jeho společenství vzkvétaly a užitek z toho měl každý poslední z jejich členů.

**Investice do vědění nesou nejvyšší úrok
(Benjamin Franklin)**

5 PRIORITY A CÍLE

Oproti předchozí verzi strategického rámce priorit v této stěžejní kapitole došlo ke dvěma koncepčním změnám. První zohledňuje inovovanou strukturu klíčových, průřezových a volitelných témat podle pravidel, na která se jednotlivé priority, cíle, opatření a aktivity odkazují. Druhá zohledňuje organizační změnu spočívající ve sloučení původních PS Čtenářská a Matematická gramotnost a vytvoření (staro)nové PS Gramotnost (PS pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí ve smyslu pravidel). Priority tohoto strategického rámce jsou se strukturou PS bytostně spojeny, tudíž došlo k analogickému sloučení původních priorit č. 2 (Čtenářská a jazyková gramotnost) a č. 3 (Matematická gramotnost). K případným dalším úpravám dojde až v rámci následující, regulérní aktualizace podle pravidel.

MAP pro následující období stanovuje šest priorit:

- **předškolní vzdělávání,**
- **gramotnosti,**
- **sociální a občanské kompetence,**
- **polytechnika a kariérové poradenství,**
- **společné vzdělávání,**
- **zázemi pro vzdělávání.**

Vše jak v oblasti formálního, tak neformálního vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí. Těmto prioritám odpovídá zaměření jednotlivých PS. Má se za to, že první priorita pokrývá potřeby dětí, další tři žáků, pátá a šestá jsou průřezové a vytváří rámcové podmínky pro vzdělávání a výchovu dětí a žáků všeho věku, bez rozdílu jejich dovedností, schopností a potřeb, včetně nadaných dětí a žáků a dětí a žáků s mimořádným zájmem o vzdělávání.

Napříč všemi prioritami prochází všechna **klíčová témata** MAPu:

- podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
- rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným zvýhodněním,
- podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.

Tato témata budou (kromě jiného; není-li jinde blíže upřesněno) naplňována těmito **průřezovými tématy**:

- proměna obsahu a způsobu vzdělávání,
- podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání,
- digitální kompetence k celoživotnímu učení,
- snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání,
- spolupráce mateřských a základních a základních a středních škol.

Průřezově všemi prioritami dále prochází následující investiční a neinvestiční aktivity a soustavná práce naplňující účel jednotlivých priorit, např. v následujících bodech:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení specifických prostor pro rozvoj oblastí definovaných jednotlivými prioritami v interiéru i exteriéru,
- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení, např. pomůcek a didaktických materiálů, informačních a komunikačních technologií, odborné literatury a dalších prostředků a jejich odpovídající využití ve vzdělávání a výchově,
 - rozvoj personálního zázemí, včetně sdílení dobré praxe mezi sebou i s pedagogy z jiných škol a studijních cest, zabezpečování odpovídajících personálních kapacit, včetně sdílení specializovaných kapacit, motivace a duševní hygiena učitelů, posilování zásady jednotného pedagogického působení na děti a žáky, rozvoj kapacit na vedoucích a administrativních pozicích atp.,
 - rozvoj spolupráce mezi školami a dalšími aktéry činnými v oblasti vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastech, zejména sloučených a spádových mateřských a základních škol, a ukotvení školy a jejich dětí a žáků v místní komunitě a v globalizovaném světě,

- rozvoj spolupráce se zákonnými zástupci, jejich vzdělávání a motivace k tomu, aby řádně vychovávali svoje děti a motivovali je ke vzdělání a poznávání okolního světa, a k tomu, aby se školou spolupracovali na aktivitách k prospěchu dětí a žáků v oblasti rozvoje jejich gramotností a kompetencí,
- změny v organizaci výuky usnadňující práci s dětmi a žáky,
- inovace metod, technik a nástrojů vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí všude tam, kde je to k něčemu dobré,
- individualizace výuky a práce s dětmi a žáky podle jejich dovedností, schopností a potřeb, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných dětí a žáků a dětí a žáků s mimořádným zájmem o vzdělávání,
- zapojení škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech do projektů a programů třetích subjektů,
- rozvoj digitálních kompetencí u dětí, žáků i učitelů,
- rozvoj podnikavosti u dětí a žáků,
- atd.

5.1 PRIORITA Č. 1

Předškolní vzdělávání

Mateřské školy a předškolní vzdělávání představují specifické světy, kde se poprvé mladý člověk dostává do kontaktu s druhými a se znalostmi a návyky, právy a povinnostmi, které si v této souvislosti musí osvojit. S vědomím této jedinečnosti, která je z perspektivy základních škol často nepochopitelná, mají mateřské školy a předškolní vzdělávání právo na svou vlastní prioritu, která s prioritami základních škol a jiných organizací nachází průniky sice často, ale ne vždy. Má se za to, že předškolní vzdělávání představuje základní kámen pro dosahování dlouhodobých cílů na dalších stupních vzdělávání a v dalších prioritách a cílech. Právě v mateřských školách se mladý člověk naučí základním osobnostním a sociálním dovednostem a základům gramotností a kompetencí, bez nichž by sotva hladce přestoupil na základní školu a byl by v dalším životě ztracený. Priorita odpovídá zaměření PS Mateřinka a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá řadě klíčových, průřezových a volitelných témat, analogických prioritám č. 2–4, specificky adaptovaných do podmínek předškolního vzdělávání.

Tato priorita má jeden cíl: předškolní vzdělávání (1.1).

Obrázek č. 5: Předškolní vzdělávání

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná především o aktivity analogické aktivitám priorit č. 2–4, uzpůsobené potřebám předškolního vzdělávání. Potřeby společného vzdělávání a dalšího (nespecifického) zázemí pokrývají priority č. 5 a 6.

5.2 PRIORITA Č. 2

Gramotnosti

Čtenářská, jazyková a matematická gramotnost se považují od antiky za základ klasického vzdělání a bez nich je nepředstavitelné fungování jedince v civilizované současné společnosti. Moderní didaktické formy přitom mohou významně přispět k rozvoji nejen těchto gramotností tak, aby děti a žáci byli motivováni ke čtení, cizím jazykům, lásce k matematice a společenským i přírodním vědám, nebo alespoň k respektu, že tyto mají svůj smysl v existenci člověka. Priorita odpovídá zaměření PS Gramotnost a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá (kromě jiných priorit) klíčovému tématu podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, volitelným tématům mediální gramotnost, rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí a potenciálně dalším tématům souvisejícím s cílem priority.

Tato priorita má tři cíle:

- čtenářská gramotnost (2.1),
- jazyková gramotnost (2.2),
- matematická gramotnost (2.3).

Obrázek č. 6: Gramotnosti

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná např. o následující aktivity:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení specifických prostor pro rozvoj gramotností, např. obecních, místních a školních knihoven, jazykových a specializovaných matematických učeben, čtenářských, jazykových a matematických koutků a koutků deskových her, prostor pro námětové hry atp.,
- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení, např. vybavení obecních, místních a školních knihoven, včetně jejich knižních fondů v českém i cizích jazycích, jazykových a specializovaných matematických učeben, čtenářských, jazykových a matematických koutků a koutků deskových her, prostor pro námětové hry, pomůcek a didaktických materiálů k rozvoji matematické gramotnosti, např. matematických, logických a deskových her, stavebnic, hlavolamů a modelů, interaktivních programů atp.,
 - rozvoj personálního zázemí, včetně rodilých mluvčích pro výuku cizích jazyků,
 - rozvoj spolupráce mezi školami a dalšími aktéry činnými v oblasti rozvoje gramotností, zejména s obecními a místními knihovnami, ale i dalšími místními a regionálními organizacemi a významnými hráči, působícími na nadregionální úrovni,

- realizace jednorázových i dlouhodobých akcí a aktivit k podpoře rozvoje gramotností, např. čtení dětem, ukázkových lekcí a návštěv školáků v mateřské škole, čtenářských a jazykových dílen, výstav knih, projektových dnů, kroužků pro rozvoj gramotností, doučování, soutěží, besed, knihovnických lekcí, autorských čtení, představení pro žáky, žákovské žurnalistiky, dramatické výchovy, žákovských vystoupení, studijních cest, exkurzí, soustředění a dalších akcí a aktivit,
- atd.

5.3 PRIORITA Č. 3

Sociální a občanské kompetence

Má se za to, že je přirozenou potřebou socializovaného jedince někam patřit: do okruhu určité komunity a do určitého místa. Smyslem této priority je budovat takové materiální a další podmínky, které žákům pomohou nalézt své vlastní místo v konkrétním tady a teď, aby se stali jeho plnohodnotnou součástí, a to nejen v dobrých, ale i v nenadálých a horších časech. Hlavními součástmi této priority jsou osobnostní a sociální rozvoj, zahrnující kromě jiného etická, kulturní, občanská a civilní témata, a utváření místní a regionální identity žáků, dále též témata bezpečného používání informačních a komunikačních technologií, prevence sociálně patologických jevů nebo zdraví a bezpečnosti. Je přirozené, že takto konstruovaná priorita bude využívat v maximální možné míře potenciálu regionu nejen jako prostoru, ale také jako výukového tématu. Priorita odpovídá zaměření PS Region a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá volitelným tématům výchova k udržitelnému rozvoji, rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití a potenciálně dalším tématům, souvisejícím s cíli priority.

Tato priorita má dva cíle:

- občanská výchova (3.1),
- místní a regionální identita (3.2).

Obrázek č. 7: Sociální a občanské kompetence

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná např. o následující aktivity:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení specifických prostor pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí v interiéru i exteriéru atp.,
- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení specifických prostor pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí v interiéru i exteriéru atp.,

- o realizace jednorázových i dlouhodobých akcí a aktivit k rozvoji sociálních a občanských kompetencí, např. žákovské samosprávy, projektových dnů, besed a debat, soutěží, studijních cest, exkurzí, kurzů (např. škol v přírodě, sportovních kurzů), společenských, kulturních a sportovních akcí (organizace i návštěv), žákovských vystoupení, kroužků k rozvoji sociálních a občanských kompetencí, doučování, žákovské žurnalistiky, komunitního života školy, charitativních a výpomocných akcí, preventivních akcí, stanovování vlastních školních a třídních pravidel a dalších akcí a aktivit,
- o atd.

5.4 PRIORITA Č. 4

Polytechnika a kariérové poradenství

Rozvoj iniciativy, kreativity a polytechnické vzdělávání a na to navázané kariérové poradenství představují další součásti komplexní stavebnice socializovaného člověka. Jen jejich prostřednictvím dojde mladý člověk k poznání, jaká je jeho role v profesním životě, čím může být a čím se stane. Všechny tyto složky mohou být u žáků rozvíjeny od nejútlejšího věku a napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Tato priorita zahrnuje poměrně širokou škálu různých opatření v oborech přírodních věd, techniky a technologie a prakticky orientované matematiky, které jsou především zaměřeny na to, aby se v žácích uvolnil jejich kreativní potenciál a neházely se jim klacky pod nohy v jejich tvořivosti. I kdyby ne každý byl ve výsledku atomový inženýr, mohl by přinejmenším umět zatlouct hřebík, přišít knoflík nebo nalepit známku a nezmrzačit se u toho. Kromě hrubých i sofistikovaných polytechnických kompetencí tato oblast zahrnuje také motivaci žáků k tomu, aby nebrali manuální práci za sprostou a objevili její kouzlo, aby se uměli orientovat v složitějších problémech a aby jim k tomu byli na školách a v okolí k dispozici lidé v roli průvodců sebepoznávacího procesu, kteří jim budou moci v řešení složitějších problémů a budoucí kariéry pomoci. Nedílnou součástí toho je zapojení zákonných zástupců, aby i oni měli realistický zájem na budoucím životě svých dětí, bez ohledu na své ambice. Priorita odpovídá zaměření PS Profese a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá volitelným tématům rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků, rozvoje kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, výchova k udržitelnému rozvoji a potenciálně dalším tématům, souvisejícím s cíli priority.

Tato priorita má dva cíle:

- polytechnické vzdělávání (4.1),
- kariérové poradenství (4.2).

Obrázek č. 8: Polytechnika a kariérové poradenství

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná např. o následující aktivity:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení specifických prostor pro rozvoj iniciativy, kreativity a polytechnické vzdělávání, např. polytechnických koutků, školních dílen, zahrad, kuchyněk, odborných učeben atp.,
- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení, např. vybavení polytechnických koutků, školních dílen, zahrad, kuchyněk, odborných učeben atp., včetně vybavení a materiálu pro prakticky orientovanou a badatelskou výuku,
 - rozvoj personálního zázemí, zejména učitelů polytechnických předmětů, včetně odborníků z praxe, kariérových a výchovných poradců a osob, které jejich činnost supluje,
 - rozvoj spolupráce mezi školami a dalšími aktéry činnými v oblasti rozvoje iniciativy, kreativity a polytechnického vzdělávání, zejména s firmami, Úřadem práce České republiky, se středními a vysokými školami atp.,
 - realizace jednorázových i dlouhodobých akcí a aktivit k podpoře rozvoje iniciativy, kreativity, polytechnického vzdělávání a kariérového poradenství, např. kroužků, exkurzí do středních škol, firem i jinam, návštěv trhů práce a jim obdobných akcí, kreativních dílen, besed s žáky, projektových dnů, výstav žákovských prací a výrobků, soutěží, fiktivních firem a dalších akcí a aktivit, atd.

5.5 PRIORITA Č. 5

Společné vzdělávání

Vzdělávání a výchova všech vzdělatelných a vychovatelných dětí a žáků podle jejich dovedností, schopností a potřeb, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, se sociálním znevýhodněním, z odlišného kulturního prostředí nebo cizinců, ale také nadaných dětí a žáků a dětí a žáků s mimořádným zájmem o vzdělávání, je ideálem, který je principiálně správný, avšak bez odpovídajících podmínek neproveditelný, aniž by některá skupina dětí a žáků, nebo do důsledků každý z nich nebyli systémem šizeni. Tato priorita se zaměřuje na vytváření takových materiálních, personálních a dalších podmínek, které umožní, aby každé dítě a žák využili svého maximálního možného potenciálu, nebo alespoň k tomu dostali vhodné příležitosti. Je zřejmé, že vytváření takových podmínek nemůže být záležitostí pouze škol, ale také rodin, orgánů, organizací a jednotlivců, kteří se specializují na problematiku péče o děti a žáky nejen v oblasti vzdělávání a výchovy, ale také v širokém spektru oblastí mimo ně. Stejně tak je zřejmé, že tato priorita nezahrnuje pouze přiznaná podpůrná opatření podle zákona, ale též etickou výchovu, prevenci sociálně patologických jevů, osobnostní a sociální rozvoj dětí a žáků, včetně výchovy k respektu k jedinečnosti každého člověka, schopnosti komunikovat, spolupracovat a vůbec existovat v různorodém kolektivu a chápat svá práva a povinnosti. Součástí priority je též osvěta odborné i laické veřejnosti ve vztahu ke společnému vzdělávání a jeho specifikům. Priorita odpovídá zaměření PS Šance a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá (kromě jiných priorit) klíčovému tématu rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním, průřezovému tématu snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání, volitelnému tématu wellbeing a potenciálně dalším tématům, souvisejícím s cíli priority.

Tato priorita má jeden cíl: společné vzdělávání (5.1).

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná např. o následující aktivity:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení specifických prostor pro společné vzdělávání, včetně zajištění vnější (přístupnější prostor) a vnitřní (přizpůsobení a vybavení prostor) bezbariérovosti atp.,
- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení, včetně speciálních pomůcek a učebnic pro vzdělávání a výchovu všech dětí a žáků podle jejich dovedností, schopností a potřeb,

- rozvoj personálního zázemí, včetně rozvoje školských poradenských pracovišť pro učitele, děti a žáky a jejich zákonné zástupce, chův pro děti mladší tří let, asistentů pedagoga, školních asistentů, speciálních pedagogů, školních psychologů, případně dalších specialistů,
- rozvoj spolupráce mezi školami a dalšími aktéry činnými ve společném vzdělávání a v souvisejících oblastech, zejména se školskými poradenskými zařízeními, orgány sociálně právní ochrany dětí atp.,
- realizace jednorázových i dlouhodobých akcí a aktivit pro vzdělávání a výchovu všech dětí a žáků podle jejich dovedností, schopností a potřeb, zejména pedagogické diagnostiky a následné práce s dětmi a žáky podle jejich individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory, ale také např. doučování, výuky českého jazyka pro cizince, kroužků, resp. nadstandardních aktivit mimo školní vzdělávací program, projektových dnů, besed a dalších akcí a aktivit,
- atd.

Obrázek č. 9: Společné vzdělávání

5.6 PRIORITA Č. 6

Zázemí pro vzdělávání

Vzdělávání a výchova ve všech svých podobách a polohách potřebují zázemí, které v ostatních oblastech není zahrnuto a které zajišťuje, že se rozvoj všech (pre)gramotností a (pre)kompetencí má o co opřít. Tato priorita se zaměřuje na vytváření takových materiálních a dalších podmínek, které umožňují rozvoj (pre)gramotností a (pre)kompetencí nezahrnutých v ostatních prioritách a které umožňují, aby školy a další organizace působící ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech mohly hladce, nebo alespoň smysluplně fungovat samostatně i v sítích své spolupráce. Po materiální stránce tato priorita zahrnuje především, nikoli však pouze investice do staveb a jejich částí a vybavení, včetně související dopravní a technické infrastruktury. Součástí priority jsou také rozvoj řídicích kapacit škol a nepedagogického zázemí a podmínek pro jejich činnost, organizační opatření, publicita, propagace, osvěta a navazování a rozvoj prospěšných partnerských vztahů. Bez tohoto zázemí je dosahování jakýchkoli cílů v ostatních prioritách obtížné, ne-li nemyslitelné. Priorita odpovídá zaměření PS Zázemí a jediné oblasti jejího zájmu. Dále odpovídá (kromě jiných priorit) klíčovému tématu podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů, průřezovému tématu podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání a potenciálně dalším tématům, souvisejícím s cíli priority.

Tato priorita má jeden cíl: zázemí pro vzdělávání (6.1).

Rozvoje v této prioritě bude dosaženo realizací investičních i neinvestičních aktivit a soustavnou prací naplňující účel priority. Kromě průřezových aktivit definovaných v obecné rovině výše se jedná např. o následující aktivity:

- investiční aktivity: budování, modernizace a vybavení prostor a ploch spjatých se vzděláváním a výchovou, nezahrnutých v jiných prioritách, např. školních budov a jejich společných celků, pláštěů, dispozičního řešení,

kapacit, vnitřní a vnější technické a dopravní infrastruktury, dále exteriérů škol, tělocvičen, hřišť a jiných sportovních zařízení, prostor pro společenská setkávání, zázemí pro učitele a vedení škol, kabinetů, sboroven a ředitelen, kuchyní a jídelen, sociálních zařízení, šaten, skladovacích prostor atp.

- neinvestiční aktivity:
 - pořizování neinvestičních položek materiálního vybavení, nezahrnutých v jiných prioritách, souvisejících s provozem investičních celků zmíněných výše atp.,
 - rozvoj personálního zázemí, nezahrnutého v jiných prioritách, nejen pedagogických, ale i nepedagogických, administrativních i technických pracovníků a vedení škol atp.,
 - rozvoj spolupráce mezi školami, dalšími účastníky vzdělávacího a výchovného procesu a třetími subjekty, nezahrnuté v jiných prioritách, zejména, ale nejen se zákonnými zástupci a jejich spolky atp.,
 - realizace jednorázových i dlouhodobých akcí a aktivit pro vzdělávání, výchovu a související oblasti, včetně např. pohybových a sportovních aktivit, ozdravných, adaptačních a motivačních aktivit atp.,
 - atd.

Obrázek č. 10: Zázemí pro vzdělávání

6 SEZNAM INDIKÁTORŮ

Indikátory projektu není žádoucí uprostřed projektu měnit, narušila by se tím jeho metrika. Tato kapitola proto aktualizací tohoto dokumentu nebyla dotčena.

Naplňování tohoto strategického rámce priorit prostřednictvím jednotlivých aktivit je sledováno následujícími indikátory:

- počet realizovaných individuálních aktivit,
- počet realizovaných aktivit spolupráce,
- počet zapojených škol,
- počet zapojených partnerů (organizací mimo školy),
- počet zapojených lektorů,
- počet podpořených dětí a žáků,
- počet podpořených dospělých osob,
- počet podpořených prostor, ploch a souborů vnitřního vybavení,
- počet podpořených publikací, databází, nástrojů komunikace a sdílení informací,
- počet podpořených akcí.

Potřebám monitoringu a evaluace individuálních investičních a neinvestičních aktivit škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech slouží první indikátor. Ostatní slouží potřebám aktivit spolupráce a dalších aktivit realizovaných v rámci projektu.

7 SEZNAM INVESTIČNÍCH PRIORIT

Aktualizace seznamu investičních priorit byla provedena samostatně, způsobem, který je v něm detailně popsán.

Seznam investičních priorit škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech, který je z hlediska pravidel součástí strategického rámce priorit, je z praktických důvodů zpracováván a schvalován jako samostatný dokument.¹⁴

¹⁴ MAS Pobeskydí 2024b

PŘÍLOHY

1. Použité zdroje

PŘÍLOHA Č. 1: POUŽITÉ ZDROJE

1. MAS POBESKYDÍ (2017a): Místní akční plán Frýdek-Místek. Roční akční plán 2017, v. 2017/02. Třanovice: MAS Pobeskydí.
2. MAS POBESKYDÍ (2017b): Místní akční plán Frýdek-Místek. Roční akční plán 2018, v. 2017/10. Třanovice: MAS Pobeskydí.
3. MAS POBESKYDÍ (2018a): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2018, aktualizace 2018/11. Třanovice: MAS Pobeskydí.
4. MAS POBESKYDÍ (2018b): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2019, v. 2018/11. Třanovice: MAS Pobeskydí.
5. MAS POBESKYDÍ (2019): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2019, aktualizace 2019/12. Třanovice: MAS Pobeskydí.
6. MAS POBESKYDÍ (2020a): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2020, aktualizace 2020/11. Třanovice: MAS Pobeskydí.
7. MAS POBESKYDÍ (2020b): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2020, v. 2020/01. Třanovice: MAS Pobeskydí.
8. MAS POBESKYDÍ (2020c): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Souhrnný zápis z minikonferencí. Třanovice: MAS Pobeskydí.
9. MAS POBESKYDÍ (2020d): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Vyhodnocení dotazníkového šetření, v. 2020/05. Třanovice: MAS Pobeskydí.
10. MAS POBESKYDÍ (2021a): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2021, v. 2021/01. Třanovice: MAS Pobeskydí.
11. MAS POBESKYDÍ (2021b): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Roční akční plán 2022, v. 2021/12. Třanovice: MAS Pobeskydí.
12. MAS POBESKYDÍ (2021c): Místní akční plán Frýdek-Místek II. Vyhodnocení dotazníkového šetření, v. 2021/12. Třanovice: MAS Pobeskydí.
13. MAS POBESKYDÍ (2022): Místní akční plán Frýdek-Místek III. Roční akční plán 2023, v. 2022/12. Třanovice: MAS Pobeskydí.
14. MAS POBESKYDÍ (2023a): Místní akční plán Frýdek-Místek III. Analýza, v. 2023/11. Třanovice: MAS Pobeskydí.
15. MAS POBESKYDÍ (2023b): Místní akční plán Frýdek-Místek III. Roční akční plán 2024, v. 2023/06. Třanovice: MAS Pobeskydí.
16. MAS POBESKYDÍ (2023c): Místní akční plán Frýdek-Místek III. Roční akční plán 2025, v. 2023/06. Třanovice: MAS Pobeskydí.
17. MAS POBESKYDÍ (2023d): Místní akční plán Frýdek-Místek III. Strategický rámec priorit do roku 2025, v. 2023/11. Třanovice: MAS Pobeskydí.
18. MAS POBESKYDÍ (2023e): Místní akční plán Frýdek-Místek IV. Žádost o podporu, v. 2023/07. Třanovice: MAS Pobeskydí.
19. MAS POBESKYDÍ (2024a): Místní akční plán Frýdek-Místek IV. Organizační struktura, v. 2024/02. Třanovice: MAS Pobeskydí.
20. MAS POBESKYDÍ (2024b): Místní akční plán Frýdek-Místek IV. Seznam investičních priorit, v. 2024/09. Třanovice: MAS Pobeskydí.
21. MŠMT (2018): Metodika rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

22. MŠMT (2023a): Operační program Jan Amos Komenský. Akční plánování v území – MAP. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
23. MŠMT (2023b): Operační program Jan Amos Komenský. Pravidla pro žadatele a příjemce. Obecná část. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
24. MŠMT (2023c): Operační program Jan Amos Komenský. Pravidla pro žadatele a příjemce. Specifická část. Výzva Akční plánování v území – MAP. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

**Místní akční plán Frýdek-Místek
Strategický rámec priorit do roku 2028
v. 2024/09**

MAS Pobeskydí, z. s.

září 2024

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY